

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 60/05
05.05.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Slađane Nakić-Momirović i Spomenke Zarić, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa AB, advokat, protiv tuženog BB, odgovornog urednika "VV", koga zastupa BV, advokat, radi objavljivanja odgovora na informaciju, odlučujući o žalbi tužioca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu P. 121/03 od 18.02.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 05.05.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana žalba tužioca i POTVRĐUJE presuda Okružnog suda u Beogradu P. 121/03 od 18.02.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu P. 121/03 od 18.02.2005. godine odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca AA da se naloži tuženom BB, odgovornom uredniku "VV", da bez naknade i bez odlaganja u prvom narednom broju lista "VV" u rubrici "___", na __ strani, na isti način na koji su objavili članak "GG" i tri antrfilea u broju "VV" od __. godine i u istom izdanju uz oznaku "Odgovor" objavi tekst odgovora na informaciju "DD" i tri antrfilea koji glase: "DD1", "DD2" i "DD3", sa tekstom bliže označenim izrekom prvostepene presude. Istom presudom odbijen je kao neosnovan zahtev da mu tuženi naknadi parnične troškove u iznosu od 100.500,00 dinara u roku od 15 dana i obavezan je tužilac da tuženome na ime troškova parničnog postupka naknadi troškove u iznosu od 29.250,00 dinara u roku od 15 dana od dana prijema presude pod pretnjom izvršenja.

Protiv navedene presude blagovremeno je izjavio žalbu tužilac zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog pogrešne primene materijalnog prava i odluke o troškovima parničnog postupka.

Ispitujući pravilnost pobijane presude na osnovu odredbi čl.70. Zakona o javnom informisanju i čl.365. ZPP ("Sl. list SFRJ" br.4/77 sa izmenama i dopunama) koji se primenjuje u postupku po žalbi, shodno čl.491. stav 1. ZPP ("Sl. glasnik RS" br.125/04) Vrhovni sud nalazi da je žalba neosnovana.

U provedenom postupku nema bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354. stav 2. ZPP na koje Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, kao ni bitnih povreda postupka na koje se ukazuje žalbom.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju u dnevnom listu "VV" od 28.11.2003. godine, na sedmoj strani u rubrici "___" objavljen je članak autora ĐĐ, glavnog urednika tog lista pod naslovom "GG" sa nadnaslovom "EE", sa podnaslovom: "ŽŽ" i tri antrfilea "ŽŽ!", "ŽŽ2" i "ŽŽ3", da je tužilac koji je u to vreme bio direktor kompanije "ZZ" dana 30.11.2003. godine dostavio tuženome odgovor sa sadržinom bliže označenom u izreci prvostepene presude sa zahtevom za objavljivanje u sledećem broju "VV" od 01.12.2003. godine bez redakcijskih izmena i da odgovor nije objavljen u navedenom terminu. Takođe, prvostepeni sud je utvrdio da je istog dana, 01.12.2003. godine tekst odgovora u celosti objavljen u listu "ZZ" a naknadno u skraćenoj verziji u listu "II" i da je u toku parnični postupak za naknadu nematerijalne štete zbog uvredljivih inkriminacija spornog odgovora.

Na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud je pravilno primenio materijalno pravo i to odredbe čl.47., 49., 50., 51. i 58. stav 1. tač.8., 11. i 14. Zakona o javnom informisanju ("Sl.glasnik RS" br. 43/03) odlučujući kao u izreci ožalbene presude.

Odredbom čl.47. stav 1. Zakona o javnom informisanju je propisano da lice na koje se lično odnosi informacija podesna da povredi njegovo pravo ili interes, može od odgovornog urednika zahtevati da, bez naknade, objavi odgovor u kome ono tvrdi da je informacija neistinita, nepotpuna ili netačno preneti. Za realizaciju prava na odgovor shodno citiranoj odredbi dovoljno je da osporena informacija ima snagu, moć ili sposobnost za povredu nečijeg prava ili interesa i da lice na koje se informacija odnosi potvrdi da je informacija neistinita, nepotpuna ili netačno preneti, pri čemu nije potrebno da je do povrede prava ili interesa zaista došlo. Istovremeno odgovorom se dozvoljava objavljivanje obične a ne dokazane tvrdnje lica iz informacije, kome se na izneti način pruža prilika da iznese svoj stav o objavljenim činjenicama a čitaocima i javnosti omogućava da iz izjašnjenja obe strane i uz poštovanje načela jednakosti informacije i odgovora, odnosno jednakih šansi, zauzme lični stav o istinitosti iznetih tvrdnji.

Objavljenim tekstom u listu "VV" od __. godine, tužilac je prikazan u negativnom kontekstu. Kako je tužilac osporio istinitost iznetih podataka, a radi se o informaciji podesnoj da povredi pravo ili interes tužioca, bili su ispunjeni zakonski uslovi iz čl.47. Zakona o javnom informisanju za objavljivanje odgovora na informaciju.

Takođe, tužilac je blagovremeno shodno čl.49. i 50. Zakona o javnom informisanju podneo zahtev za objavljivanje odgovora bliže označenog u izreci ožalbene presude, a kako odgovor od strane tuženog nije objavljen, podneo je blagovremeno predmetnu tužbu. Međutim, osnovano se ožalbenom presudom ocenjuje da su u ovom slučaju bili ispunjeni zakonski uslovi iz čl.58. stav 1. tač.8., 11. i 14. Zakona o javnom informisanju za odbijanje objavljivanja odgovora na informaciju.

Odredbom čl.58. stav 1. tač.8. Zakona o javnom informisanju, odgovorni urednik je ovlašćen da odbije da objavi odgovor ako se odgovor odnosi na mišljenje, a ne na tvrdnju o činjenicama, kao i ako odgovor ne sadrži tvrdnju o činjenicama već mišljenje. Iz navedenog proizilazi da se odgovor može zasnivati isključivo na činjenicama kojima se pobijaju činjenice iznete u izvornoj informaciji. Sporni odgovor tužioca međutim, sadrži brojne ocene i vrednosne sudove o ličnosti ĐĐ, autora spornog članka, njegovom moralnom liku, poslovanju i lične ocene kojima se pobijaju mišljenja autora izvorne informacije, što je zabranjeno citiranom odredbom.

Ožalbenom odlukom prvostepeni sud je utvrdio da je tekst odgovora nepropisno duži od izvorne informacije, koja se na tužioca odnosi. Odredbom čl.58. stav 1. tač.11. Zakona o javnom informisanju je propisano da odgovorni urednik nije dužan da objavi odgovor ako je neprimereno duži od informacije, a podnosilac ga ne primeri u roku za podnošenje odgovora. Neosnovano se žalbom navodi da se sporni članak objavljen 28.11.2003. godine u celosti odnosi na tužioca i JJ, da je deo koji se odnosi na tužioca nedeljiv i tekst odgovora primeren za objavljivanje. Navedeno je u suprotnosti sa sadržinom spornog članka iz koga proizilazi da se pojedini delovi teksta kao i naslov odnose zajednički na oba lica, ali pojedine celine tretiraju isključivo JJ ili tužioca, zbog čega tekst odgovora, koji obimom odgovara izvornoj informaciji u celini prevazilazi dozvoljeni obim i ne ispunjava uslove za objavljivanje.

Pravilnom ocenom izvedenih dokaza prvostepeni sud je utvrdio da su brojni navodi tužioca iz teksta odgovora na informaciju o ličnosti autora sporne informacije, dati uvredljivo, u tonu optužbe i sa jakim ličnom notom. Sa iznetih razloga i po ovom osnovu nema zakonskih uslova za objavljivanje odgovora, jer je odredbom čl.58. stav 1. tač.14. Zakona o javnom informisanju izričito propisano da odgovorni urednik nije dužan da objavi odgovor ako bi zbog sadržine odgovora njegovo objavljivanje moglo izazvati zabranu objavljivanja informacije, krivičnu ili prekršajnu odgovornost ili građansko-pravnu odgovornost prema trećim licima.

Neosnovano se žalbom osporava pravilnost ožalbene odluke isticanjem da je tuženi imao mogućnost da objavi odgovor izostavljanjem spornih delova. Tekst odgovora ne sadrži celine, koje bi se kao podobne mogle izdvojiti radi delimičnog objavljivanja odgovora. Osim toga, odredbom čl.57. stav 1. Zakona o javnom informisanju je propisano da se odgovor, odnosno ispravka objavljuju bez izmena, izostavljanja i dopuna, na čemu je izričito insistirao i tužilac pri isticanju zahteva za objavljivanje odgovora.

Navodi žalbe da se prvostepeni sud tokom postupka nije pridržavao zakonskih rokova kod zakazivanja ročišta, okončanja postupka i dostave presude, ne dovode u sumnju pravilnost i zakonitost ožalbene presude, jer je za prekoračenje rokova prema čl.69. stav 1. Zakona o javnom informisanju propisano isključivo pravo tužioca da preko predsednika suda traži ustupanje predmeta u rad drugom veću.

Neosnovano se žalbom ukazuje da pobijana presuda promoviše monopol ĐĐ na objavljivanje informacije. Nepodobnost predmetnog odgovora za štampanje usled postojanja zakonskih razloga za neobjavljivanje koje propisuje Zakon o javnom informisanju, ne isključuje pravo tužioca da drugim pravnim sredstvima sankcioniše uvredljive navode izvorne informacije i dokaže njenu eventualnu neistinitost.

Na osnovu odredbi čl.368. ZPP, odlučeno je kao u izreci presude.

Predsednik veća-sudija

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost otpavka

vg